

Johannes 20:24-31

24 Een van de twaalf, Tomas (dat betekent 'tweeling'), was er niet bij toen Jezus kwam.

25 Toen de andere leerlingen hem vertelden: 'Wij hebben de Heer gezien!' zei hij: 'Alleen als ik de wonden van de spijkers in zijn handen zie en met mijn vingers kan voelen, en als ik mijn hand in zijn zij kan leggen, zal ik het geloven.'

26 ¶ Een week later waren de leerlingen weer bij elkaar en Tomas was er nu ook bij. Terwijl de deuren gesloten waren, kwam Jezus in hun midden staan. 'Ik wens jullie vrede!' zei hij,

27 en daarna richtte hij zich tot Tomas: 'Leg je vingers hier en kijk naar mijn handen, en leg je hand in mijn zij. Wees niet langer ongelovig, maar geloof.'

28 Tomas antwoordde: 'Mijn Heer, mijn God!'

29 Jezus zei tegen hem: 'Omdat je me gezien hebt, geloof je. Gelukkig zijn zij die niet zien en toch geloven.'

30 Jezus heeft nog veel meer wondertekenen voor zijn leerlingen gedaan, die niet in dit boek staan,

31 maar deze zijn opgeschreven opdat u gelooft dat Jezus de messias is, de Zoon van God, en opdat u door te geloven leeft door zijn naam.

Gemeente van Onze Heer Jezus Christus,

Er is een oude legende over de duivel die aan de heilige Martinus van Tours, later bekend als Sint Maarten (4^e eeuw) verschijnt.

Hij doet zich voor als Christus maar wil hem misleiden.

Martinus laat zich niet van de wijs brengen en zegt: Als je Christus bent, waar zijn dan je wonden?

Jezus Christus is dus te herkennen aan zijn wonden.

Dat is het thema van een boek van Tomas Halik: 'Raak de wonden aan' **Dia 1**

Tomas Halik is socioloog, psychotherapeut en theoloog.

Hij komt uit Tsjechie, opgegroeid in een intellectueel en atheïstisch gezin en vandaag een van de meest spraakmakende theologen.

In het geheim werd hij ooit tot priester gewijd.

Die woorden 'raak de wonden aan' zijn ontleend aan het verhaal van Tomas dat we net gelezen hebben.

Tomas, Didymus, tweeling, betekent zijn naam.

Hij zal een van een tweeling zijn geweest, maar is ook qua karakter een tweeling.

Hij is een twijfelaar, hij hinkt op twee gedachten en heeft vragen bij de Opgestane.

Dia 2

Als Jezus Tomas ziet zegt Hij: Leg je vingers hier en kijk naar mijn handen en leg je hand in mijn zij.

Kort gezegd: raak mijn wonden aan.

Het zijn bizarre woorden over aanraken in een tijd dat wij juist afstand moeten houden en zeker niet iemands wonden moeten aanraken.

Maar daar gaat het nu even niet om.

Trouwens, in een ander verhaal van na Pasen zegt Jezus juist 'raak mij niet' tegen Maria van Mgadala.

Maar ik wil u graag deelgenoot maken van iets dat ik nog nooit in dat verhaal van Tomas heb gehoord en mij totaal nieuwe inzichten heeft gegeven.

Halik wijst dat het bijzonder is dat Tomas de vraag stelt naar de wonden van Christus.

Die wil hij zien, aanraken en voelen! Waarom?

Hierom: het gaat Tomas om de vraag of de Opgestane nog steeds de Gekruisigde is. Of die één en Dezelfde zijn en niet twee verschillende personen.

Want een Christus zonder wonden is als de duivel die Sint Maarten wil misleiden.

Anders gezegd: een Paasboodschap die voorbijgaat aan al het leed, is geen paasboodschap.

Dat is niet alleen luchtfietsen, niet alleen leeg, maar het is een leugen.

Daarom: Raak de wonden aan.

Waarom de wonden zien en aanraken

Ik weet nog heel goed dat ik als jonge dominee in het ziekenhuis kwam bij iemand die die een hartoperatie had gehad. Daar lag je toen weken voor in het ziekenhuis.

Het is eerste wat me werd gevraagd: dominee, wilt u mijn wond even zien?

Je denkt dat iemand jou als dominee voor een dokter aanziet, of verpleger ... dat komt namelijk vrij vaak voor.

Maar nee, de dominee moest het zien!

En voordat ik het wist had meneer zijn pyamajas losgeknoopt om die grote 'jaap'te laten zien.

En ik heb zoiets daarna nog vaker mee gemaakt, dat mensen mij hun kwetsures lieten bewonderen.

Waarom willen mensen toch hun wonden laten zien?

Ik denk dat daarachter achter het verlangen schuil gaat dat iemand je ziet in de gebroken staat waarin je nu verkeert.

Je bent namelijk een ander mens geworden of aan het worden.

En die wond laat dat zien.

Die hoort bij je en is onderdeel van je nieuwe staat van zijn, je nieuwe ik.

Zoals een chirurg met heel andere ogen naar de wond kijkt, zo is het goed dat een dominee of wie dan ook dat ook doet.

Hij beoordeelt dan niet of de wond geneest of niet, maar verwelkomt a.h.w. jou als mens met die wond.

Ik heb geleerd - ook al ben ik geen ziekenhuisheld- te kijken naar al die plekken behalve als het wonden betreft die wel erg intiem zijn.

En je merkt: het doet goed, vooral bij degene wie het betreft.

En dat geldt ook voor psychische wonden en geestelijke wonden.

Luister naar het verhaal over dat ongeluk, die scheiding, die ziekenhuiservaring dat tot in detail wordt verteld en je misschien al kent.

Maar iemand vertelt het omdat hij of zij bezig is een nieuwe versie van zichzelf te schrijven, een nieuw ik dat gehoord en gezien wil worden.

Een versie 2.0.

Raak de wonden aan.

Het is de boodschap die Tomas Halik hoorde in het evangelie woord.

Want alle pijnlijke wonden, alle leed van de wereld en de mensheid zijn Christus' wonden.

Hij zegt het zelfs zo: als het evangelie niet meer gaat over de wonden van Christus, die je nog steeds tegenkomt bij gewonde mensen dan is het niks en vals en geloof ik er niks meer van. **Dia 3**

We kunnen niet in Jezus geloven en zonder ook zijn wonden aan te raken.

De hoge belijdenis van Tomas 'mijn Heer, mijn God' mogen wij pas in de mond nemen als wij bereid zijn zijn wonden te zien, niet voorbij te gaan aan leed.

Halik deed zelf die ervaring op in India toen hij daar in een kerk in Madras -de plek waar Tomas volgens de overlevering gemarteld en is gestorven, het verhaal van Tomas las en erover preekte.

Daarna ging hij met iemand een bezoek brengen aan gebouw wat op een kippenhok leek, maar het was een weeshuis waar kinderen als skeletjes met opgeblazen buikjes en ontstoken huid in hun bedjes lagen te kermen.

Koortsige ogen keken hem aan en roze handjes strekten zich uit

De vieze lucht en stank benam hem de adem en ruit hij nog steeds.

Toen hoorde hij de stem die klonk uit de preek die hij de morgen had gehouden: 'raak de wonden aan'.

Want in die wonden van die kinderen ontmoet je de Gekruisigde en Opgestane.

Moeten we het lijden gaan verheerlijken? Nee!

Ik ben zelf bezig geweest toen ik voor de pers moest optreden om te vertellen welke slagen het coronavirus onze gemeente had toegebracht, of dat wel koosjer was.

Ik mag toch van deze ellende geen PR stunt maken?

Maar ik besloot om dat toch te doen om ervan te getuigen hoe we in deze wereld Jezus en God leren kennen.

Dat is niet alleen via goede, mooie, schone levenservaringen en prachtige kerkdiensten maar juist midden in de wereld met zijn wonden, in het rauwe leven midden in ons eigen leven waar we gewond raken of anderen wonden toebrengen. Ook daar is God, of misschien juist daar is God, daar is Jezus, daar is Christus als de Opgestane te vinden.

Ik geloof dus dat midden in deze Corona-crisis en midden in wat onze gemeente is overkomen we niet ver van God zijn, dat we de kans hebben Hem op een nieuwe manier te ontmoeten.

Dat we de kans krijgen elkaar ook anders te ontmoeten.

Ik vind het afstand houden in deze tijd, het elkaar dus niet aanraken ook een vorm van aanraking.

Als ik op straat loop en iemand gaat in een wijde boog om mij heen dan is dat geen afwijzing, maar grote eerbied en respect voor mijn gezondheid. Dat raakt mij.

We gaan terug naar het verhaal.

De leerlingen zaten er gesloten deuren bij elkaar op die achtste dag na Pasen.

In een isolement. Een week ervoor werd verteld waarom: uit angst.

Zo zitten wij in deze tijd uit angst in onze huizen.

Als Jezus verschijnt is Tomas er deze keer bij en Jezus toont zijn wonden.

Dat betekent: De Opgestane Heer, die alles heeft overwonnen, is nog steeds de Gekruisigde en Hij vergeet niet wat achter Hem ligt.

Tomas mag de kwetsures aanraken, ook al blijft het uiteindelijk onduidelijk of Thomas dat nu ook daadwerkelijk heeft gedaan.

Wat betekent dat voor ons vandaag?

Het betekent ook dat ikzelf de moed mag hebben mijn eigen wonden onder ogen te komen, ja zelfs te tonen aan anderen.

Dat kun je heel letterlijk opvatten, de lichamelijke wonden, maar ook daar waar je geestelijk gewond bent geraakt, waar je geloof wonden heeft opgelopen.

Daarom heb ik zelf ook eerlijk verteld over de wonden in onze gemeente, wat ons is overkomen na die dienst op 8 maart waarna bijna iedereen ziek werd en nu mensen zijn overleden.

Wij zijn gewond geraakt. We tonen onze wonden!

Maar we mogen Christus aan onze zijde weten!

Misschien komen we wonden onder ogen in onszelf, in ons leven, maar weet dat Christus aan je zijde is als je een ander daar dichtbij laat komen.

Christus is te vinden in al die mensen die op je pad komen en op een of andere manier gewond zijn geraakt.

“Raak de wonden aan” klinkt er dan vanuit het verhaal, kijk niet weg, laat je raken, weet dat je in andermans wonden de wonden van de Opgestane ziet.

Als we zo aan elkaar, onze angst, onze twijfel tonen, worden we op weg geholpen naar een dieper verstaan, een meer doorleef geloof.

We zullen dan merken dat Christus in al de wonden verborgen is.

En bij het zien van de wonden gaan we ervaren dat deze en geen ander de Opgestane is.

Amen